

Forpagtere paa Statens Gaarde koste os jævnlig ikke ubethdeligt. Grunden til, at man for-gjæves har forsøgt at sælge denne Eiendom, er maaskee den, at de, der kom for at byde, ikke vidste, om de bød for at faae eller for ikke at faae den. Saalænge man ikke kommer til ved Auctioner af den Bestaafenhed at have liggende forseglet en Opgivelse af den Som, til hvilken Eiendommen vil blive solgt, saa at de Bydende strax efter Auctionen kunne faae at vide, om de komme i Besiddelse af Eiendommen eller ikke, saalænge kommer der Ingen og byder for Alvor. De troe albrig, at een Auction her til-lands vil være den sidste; de vente paa den allesidste Auction og een bagefter den sidste, og saa en Accord underhaanden om Salg. Vi ere komne ind paa en saa slet Methode med Bortauktioneringen, at dersom et Lovforslag i denne Henseende kunde tilveiebringe et helhigt Resultat, vilde det være ønskeligt. Jeg for mit Vedkommende troer imidlertid, det Rigtigste i dette Tilfælde vilde være at forsøge et hver-ligere Salg. Det Forslag, den ærede Mini-ster dernæst omtalte, nemlig Bevillingen af 5000 Rd. til Statsraad Liebenberg som Sa-lair før at have været Formand for Raanekas-sen, er ikke tiltraadt af mig, ikke fordi jeg troer, at det vil gaae an at nægte Salair, men fordi jeg ikke ved at tiltræde Forslaget vil vise, at jeg erkjender, at den Forvaltning har været god, som efterlader os Sødal og Eiendommen i Hol-bek. Det er min Overthydning, at disse 2 Ei-endomme vare saa discrediterede, førend Raane-kassen gav sig af med dem, at ingen velfor-valtet Kasse maatte have indladt sig paa flige Forretninger; navnlig troer jeg, dette gjælder om Eiendommen i Holbek, det var en i en Række af Aar saa at sige under svævende Fallit væ-rende Eiendom. Raanekassens Formaal var ikke at hjælpe paa dette Slags Usselheder, men kun at støtte dem, om hvilke man havde Grund til at antage, at der var en solid Capital tilstede, naar den blot paa en taalelig Maade kunde bringes ud af den sieblikkelige Forlegenhed. Jeg erkjender, som sagt, ligesom den ærede Minister, at vi med Hensyn til dette Salair have, om jeg maa bruge et maaskee trivielt Ud-tryk, „kjøbt Ratten i Sækken“; vi have ikke i Forveien taget vore Forholdsregler og have

derfor ikke Frihed til bagefter at stemme, som vi ønske, men det har været mit Ønske, at det skulde være klart, at naar vi give denne Sum, saa give vi den af haard Nødvendighed, men ikke som nogen Aerkjendelse.

Indenrigsministeren ad interim:

Jeg kan forsikre den ærede Taler, at det vilde have været mig overordentlig kjær, om jeg kunde have faaet Sødal solgt, men jeg kan ikke, efter forgjæves at have prøvet Auction, finde mig foranlediget til at sætte den til ny Auction uden paa en eller anden Maade at modtage en Opfordring dertil fra Rigsdagens Side. Jeg har forklaret min Stilling til Sagen saa aldeles fuldstændigt, at der vil være Leilighed for Dem, der vil stille bestemte Forslag, at fremkomme med saadanne. — Jeg troer virkelig, at den ærede Rigsdagsmand ikke bedømmer Be-styrelsen af Raanekassen rigtigt. Man maa tænke sig en saa bevæget og stormfuld Tid som den i Slutningen af Aaret 1857 og Begyn-delsen af Aaret 1858, og hvorledes det med Hensyn til Raanekassens Virksomhed ikke gjaldt om at anbringe Penge, som man ellers an-bringer dem, men om ved aldeles overordent-lige Foranstaltninger at søge at forebygge, at ikke Alt pludselig skulde styrte sammen. At der under saadanne Omstændigheder kan være en-kelte af Raanekassens Forretninger, om hvis Hensigtsmæssighed der kan være forskjellige Me-ninger, forekommer mig ikke at kunne være an-derledes; men at der, efterat den hele Forret-ning er endt, kun er 2 Eiendomme, som maae overtages af Statskassen, finder jeg ikke er No-get, man egentlig kan beklage sig over. Naar den ærede Rigsdagsmand vil tænke paa, hvor-mange Eiendomme det har vist sig, at f. Ex. en Creditforening, der virker under aldeles ro-lige og ordinaire Forhold som Raanekasse, kan komme til at overtage, troer jeg ikke, at han med Billighed kan klage over, hvad her er steet. Hvad Eiendommen i Holbek angaaer, troer jeg, den ærede Rigsdagsmand vil anerkjende, at den er fuldt de Penge værd, der staae i den, og at vi, naar Conjuncturerne ville bedre sig lidt, og saafremt vi ikke bruge Eiendommen til Amt-mandsbolig, vilde gjøre en ganske god Forret-ning med den. Det er i Forhold til de be-